

Arto-viitteet Melindassa

Kotimaisten artikkelien viitetietokanta Arton sisältö ja tiedontuotanto on siirretty Melindaan. Arto-viitteet haravoidaan jatkossakin Finnan indeksiin, ne näkyvät Finna.fi:ssä ja ne voidaan näyttää paikallisissa Finna-näkymissä entiseen tapaan.

Arton historia on pitkä, siihen on yhdistetty lakkautettuja tietokantoja (mm. Aleksi) ja tuotu aineistoa muista tietovarannoista, myös jatkuvina eräajoina (mm. Journal.fi-artikkelit). Viitteitä on tallennettu sekä kirjastojärjestelmän että Arton omalla kuvailutyökalulla.

Toistaiseksi Artosta Melindaan on tuotu vain linkitettyjä osakohteita, joille on pystytty muodostamaan linkki Melindassa olevaan (tai Artosta Melindaan tuotuun) emotietueeseen. Karsiutuneista viitteistä hyvin suuri osa on Helsingin yliopiston vanhan Julki-julkaisurekisterin ulkomaisia ja kotimaisia viitteitä, jotka on jo aikoinaan kopioitu erilliseen tietokantaan eivätkä ne varsinaisesti kuulu Arto-aineistoon. Myös hyvin puutteellisia ja virheellisiä viitteitä on jätetty pois.

Melindaan tuodaan vielä myöhemmin jonkin verran sellaisia viitteitä, jotka ovat karsiutuneet aiemmissa erätuonneissa virheellisesti pois. Arton vanha sisältö on tallessa.

Artoon tallennetut lehdet

Artoon on tallennettu vuosien varrella satojen eri lehtien artikkeleita: erityisesti humanististen ja yhteiskuntatieteiden artikkeleita, eri alojen bibliografioita ja henkilöbibliografioita, yleis-, harraste- ja ammattilehtien artikkeleita, kotiseutukokoelmia (mm. paikallislehtien viitteitä) sekä tieteellisiä kirja-artikkeleita.

- [Lehtilista \(tilanne vuonna 2019\)](#)

Arton kokotekstiaineistoista suurimpiin lukeutuvat muun muassa [Journal.fi](#)-palvelusta haravoidut kotimaisten Open Access -julkaisujen viitteet.

Arto-viitteiden erikoisuuksia

- Tietueissa ei ole **LOW**-tagia, mutta tietueisiin Finna-haravointia varten lisätty **960 \$a ARTO** täytyy ehdottomasti säilyttää!
- Artossa on käytetty aineistokohtaisia "erikoisluokituksia", esim. **084 \$a SBL:2 \$2 z**
- Arto-tietueisiin on tallennettu julkaisutiedonkeruuta varten tekijöiden affiliaatioita, esim. **100 1 \$a Tutkija, Taina, \$e kirjoittaja. \$u Helsingin yliopisto \$g (orgn)1901**
- Arto-viitteiden tekijöitä ei ole pääsääntöisesti auktorisoitu, mutta joissain viitteissä on tutkijan ORCID-tunnus **100/700 \$0** -osakentässä.
- **Arton omia kenttiä ja niiden esimerkkisisältöjä (älä poista kenttää, jossa \$5 ARTO):**
 - **591 \$d B1 \$h Sosiologia \$i 5141 \$5 ARTO**
 - **593 \$a jufo:2 \$5 ARTO**
 - **850 \$a FI-Jo \$5 ARTO**
 - **995 \$a Yhte \$5 ARTO**
- Arto-viitteissä on paljon kirja-arvosteluja (380-kentän termit Metatietosanastosta), esim.:
 - **380 \$a kirja-arvostelu \$0 <http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m2187>**
 - **787 08 \$i Arvosteltu teos: \$t Baltic media in transition \$a Peeter Vihalemm (toim.). \$d Tartu, 2002 \$z 9985-56-642-4**

Arto-viitteiden siirtyminen Finnaan

Arto-viitteet haravoidaan Melindasta Finnaan. Artikkelien kuvailutyökalulla tallennetut tiedot löytyvät Finnasta tunnin sisällä tallentamisesta tai viimeistään seuraavana päivänä. Tietueissa on oltava **960 \$a ARTO**, jotta haravointi onnistuu (Artikkelien kuvailutyökalulla kenttä muodostuu artikkeliviitteisiin automaattisesti). Artikkeliviitteitä tulee Finnaan lisäksi eräajoina Journal.fi:stä harvakseltaan.

- Huom. Jos huomaat, että artikkeliviitteen linkitys emotietueeseen (lehteen tai kokoomateokseen) ei toimi Finnassa ja emosta puuttuu 960 \$a ARTO -kenttä, ota yhteyttä palvelupostiin (melinda-posti@helsinki.fi) ja pyydä lisäämään puuttuva kenttä (ilman tätä emotietue ei haravoidu Finnaan osaksi Artoa). Artikkelien kuvailutyökalulla lisäys ei ole mahdollista, mutta jos kuvaillet esim. Alephilla, voit tehdä lisäyksen tuki itsekkin.

Hakuohjeita

Arton aineistot löytyvät omana kokoelmanaan Finnasta. **Arto-kokoelman pääasiallinen hakukäyttöliittymä on Finna.**

Finna.fi:ssä voit rajata haun tai hakutuloksen Arto-kokoelmaan valitsemalla organisaatiovalikosta "Kansalliskirjasto / Arto". Rajauksen teko hakutuloksille on mahdollista ensimmäisen haun jälkeen.

- [Suora linkki](#) Arto-aineistoon Finna.fi:ssä

Kansalliskirjaston hakupalvelussa ([kansalliskirjasto.finna.fi](#)) voit valita "Kotimaiset artikkelit" -välilehden tehtyäsi ensimmäisen haun.

- [Suora linkki](#) Arto-aineistoon Kansalliskirjaston hakupalvelussa

Arto-viitteet Melindan OPACissa

Arto-viitteet löytyvät myös Melindan OPACista [melinda.kansalliskirjasto.fi](#).

- Aikaisemmin 995-kenttään tallennetulla **tiedontuottajatunnuksella** voit hakea Melindan käyttöliittymän Komentohaku-välilehdellä. Hakulauseena esim. WSTF=File.
- Melindan Tekijähaulla voit hakea **affiliaatiolla** (esim. Turun yliopisto).
- Voit kohdistaa haun myös aineiston omaan **luokitukseen** (esim. erikoisbibliografiat). Esimerkiksi "Muu luokka" (mm. YKL) hakee 084-kentästä.

- Sanahauissa on mukana 598- ja 599-poimintakentät.

Lisätietoa Melindan avoimista rajapinnoista löytyy [Melindan asiakaswikistä](#).

Kuvauksia ja hakuohjeita muutamista Arto-kokoelmaan tallennetuista aineistoista

Suomen Historiallinen bibliografia

Suomen historiallinen bibliografia on koottu Kansalliskirjaston vapaakappaleaineistosta ja ulkomaisista julkaisuista. Kausijulkaisuista on seurattu noin 200 kotimaista aikakauslehteä ja erittelemätöntä sarjaa sekä ulkomaisia alan kausijulkaisuja. Historiallinen bibliografia sisältyy Arto-kokoelmaan vuodesta 1960 alkaen ja sitä on tallennettu kattavasti noin vuoteen 2012 asti ja suppeammin vuoteen 2018 asti. 1950-luvusta on tallennettu Arto-kokoelmaan noin puolet ja vanhempaakin aineistoa löytyy satunnaisesti. Suomen historiallisen seuran julkaisema painettu bibliografia ulottuu aina vuoteen 1544 asti, vuodesta 1991 alkaen aineisto löytyy vain Arto-kokoelmasta. Historiallisen bibliografian tallennus Arto-kokoelmaan on toistaiseksi päättynyt, mutta Arto-kokoelmasta ja Finnasta löytyy muitakin historia-aineistoa.

Historiallisen bibliografian tallennuksessa on käytetty omaa luokitusta (Suomen historiallisen bibliografian systematiikka), jota voi halutessaan hyödyntää tähän aineistoon kohdistuvissa hauissa. Luokat on tallennettu viitteisiin **"HIS:"**-etuliitteellä, esim. **"HIS:7"** = keskiajan historia, jonka voi syöttää suoraan Finna-hakuun (lainausmerkit hakulauseen ympärille).

- [Suomen historiallisen bibliografian systematiikka](#) (PDF)

Henkilöbibliografiat

- **Urho Kekkosen julkaistu tuotanto.** UKK-aineisto käsittää Urho Kekkosen kirjoittaman (1914–1981) ja hänen elinaikanaan julkaistun tuotannon sekä Ari Uinon vuosina 1997–2000 toimittamat lähdejulkaisut. Se ei sisällä presidentin kuoleman jälkeen painettuja tekstejä eikä myöskään alkuperäisiä käsikirjoituksia, jotka on talletettu Urho Kekkosen arkistoon, Orimattilaan. Aineisto on saatavana kokoteksteinä, jotka ovat käytettävissä sekä suoraan DORIA-julkaisuarkistossa että Arto- ja [Finna.fi](#)-viitteisiin linkitettyinä. Aineiston selailu on tällä hetkellä helpointa Doriassa. [Lisätietoa ja UKK-aineisto Doriassa](#).
- **Kalevi Sorsa -bibliografia.** Kalevi Sorsa oli 1970- ja 1980-luvun keskeisiä poliittisia vaikuttajia. Kalevi Sorsa -bibliografia sisältää Kalevi Sorsan eri elämänvaiheissa ja erilaisissa työ- ja luottamustehtävissä kirjoittamat kirjat, artikkelit ja puheet. Bibliografiaan on luetteloitu myös tärkeimpien päivä- ja aikakauslehtien julkaisemat haastattelut Sorsasta sekä muut Sorsaa käsittelevät julkaistut artikkelit ja kirjoitukset. Aineistoa on vuosilta 1951–2005. Bibliografiatyön lähtökohta ja aineiston valinnan kriteeri oli etupäässä se materiaali, joka sisältyy Kalevi Sorsan Työväen Arkistoon luovuttamaan aineistoon. Kalevi Sorsa -bibliografiaa tehtiin ja ylläpidettiin [Työväenliikkeen kirjastossa](#).

Sorsa-bibliografian tallennuksessa on käytetty erillistä luokitusta, jota voi halutessaan hyödyntää tähän aineistoon kohdistuvissa hauissa. Luokat on tallennettu viitteisiin **"SBL:"**-etuliitteellä, esim. **"SBL:3"** = puheet, jonka voi syöttää suoraan Finna-hakuun (lainausmerkit hakulauseen ympärille).

Sorsa-bibliografian luokitus ja luokkien selitykset:

- "SBL:1" *Kirjat*
- "SBL:2" *Artikkelit*
- "SBL:3" *Puheet*
- "SBL:4" *Haastattelut*
- "SBL:5" *Sorsaa käsittelevä aineisto*

- **Matti Kuusi -bibliografia.** Matti Kuusi oli kansanrunouden tutkimuksen professori ja akateemikko, joka rakensi suuren synteetin suomalaisesta kansanrunoudesta ja sitä koskevasta tutkimustiedosta kirjoittamalla 1960-luvulla "kirjoittamattoman kirjallisuutemme" historian ([Kansallisbiografia](#)). Arto-kokoelmaan tallennettu Matti Kuusi -bibliografia löytyy [Finna.fi](#):ssä haulla "Matti Kuusi -bibliografia" (sulkumerkit hakulauseen ympärille).
- **A. O. Väisänen -bibliografia.** A. O. Väisänen oli suomalaisen kansanmusiikin ja muiden suomensukuisten kansojen perinнемusiikin kerääjä ja tutkija, jota pidetään alansa klassikkona ([Kansallisbiografia](#)). Arto-kokoelmaan tallennettu A. O. Väisänen -bibliografia löytyy [Finna.fi](#):ssä haulla "A. O. Väisänen -bibliografia" (sulkumerkit hakulauseen ympärille).

Maakunta-aineistot / Kotiseutukokoelmat

Maakunta-aineistot / kotiseutukokoelmat ovat joissain tapauksissa haettavissa myös tallentajakirjastojen verkkosivujen kautta.

- **Kainuu.** Caiania-maakuntakokoelma sisältää Kainuuseen ja sen paikkakuntiin, henkilöihin, historiaan, kulttuuriin ym. liittyvää aineistoa. Kainuu-aiheisia lehtiartikkeliviitteitä on tuotu myös Arto-kokoelmaan ja ne löytyvät [Finna.fi](#):stä.
- **Karjala (Etelä-Karjala, luovutettu Karjala).** Aikaisemmin maakuntakirjastona toimineen Lappeenrannan kirjaston Carelica-kotiseutukokoelman tallentamat artikkeliviitteet käsittelevät Etelä-Karjalaa sekä luovutettuja alueita Kurkijoelta etelään. Artikkeliviitteitä on kerätty vuodesta 1989 lähtien Etelä-Karjalan alueella ilmestyvistä sanoma- ja aikakauslehdistä ja valtakunnallisista lehdistä. Viitteitä on Arto-kokoelmassa yli 30 000. Nykyisessä Itä-Suomen yliopiston kirjastossa on tallennettu lähinnä vuosina 1995–2005 artikkeleita muutamasta Karjalan tasavaltaa ja luovutettua Karjalaa käsittelevästä lehdestä sekä ortodoksisen teologian alaan kuuluvien lehtien artikkeleita, joiden aiheet käsittelevät usein Karjalaa. Karjalan aamu -lehden vanhoja, lähinnä 1960-luvun numeroita on tallennettu Arto-kokoelmaan takautuvasti.
- **Keski-Suomi.** Keski-Suomen maakuntakirjastona aiemmin toiminut Jyväskylän kaupunginkirjasto on tallentanut Arto-kokoelmaan artikkeliviitteitä n. 20 keskisuomalaisesta lehdestä vuodesta 1996 alkaen. Mm. paikallisten joululehtien tallennus on jatkunut myöhemmin muissakin alueen kirjastoissa.
- **Lappi ja saamelaisbibliografia.** Arto-kokoelman Lappi- ja saamelaisaineisto koostuu enimmäkseen Lapin maakuntakirjastona aiemmin toimineesta Rovaniemen kaupunginkirjastosta saaduista Lapponica-tietokannan ja saamelaisbibliografian artikkeliviitteistä. Alueellisesti Lapponica-aineisto painottuu Suomen Lappiin, mutta aineistossa on myös on myös muuta Pohjoiskalottia käsitteleviä viitteitä.

- **Pirkanmaa.** Arto-kokoelmaan on tallennettu n. 6000 Pirkanmaahan liittyvää artikkelitietuetta lähinnä vuosilta 1988–2002.
- **Pohjois-Karjala.** Käkönen-tietokantaan on kerätty yli 40000 kotiseutuaiheista artikkeliviitettä. Se perustettiin vuonna 1998, jolloin siihen myös digitoitiin vanhat kotiseutukokoelmien artikkelivitekortistot, joita oli kerätty Joensuussa maakuntakirjastotoimintana vuodesta 1962. Vanhimmat viitteet ovat 1840-luvulta. Maakuntakirjastojen lakkauttamisen jälkeen keruuta on jatkettu Joensuun seutukirjaston ja Vaara-kirjastojen toimesta. Melindaan Käkönen sulautettiin 2023.
- **Pohjois-Pohjanmaa.** Arto-kokoelmassa on yli 100 000 Pohjois-Pohjanmaan aluetietokanta Ostrobothniasta Arto-kokoelmaan siirrettyä ja myöhemmin Arto-kokoelmaan tallennettua alueeseen liittyvää lehtiartikkelia.
- **Satakunta.** Arto-kokoelmassa on joitain tuhansia Satakunnan maakuntakirjastona aiemmin toimineen Porin kaupunginkirjaston tallentamaa satakuntalaisten lehtien artikkeliviitettä.